

MURAKÖZ

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. október 22.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

EURÓPA SORSA

Talán kétszáz évvel ezelőtt, egy jámbor szerzetes megírta, hogy amely évben Husvét napja Szent Márkus napjára (április 25), Pünkösöd napja Szent Antal napjára (június 13) és Ur napja Keresztelő Szent János napjára (június 24) esik, azon évben borzalmas háború fog dühöngeni az egész világon. A földön állatok nélküli óriási szörnyetegek fognak rohanni ide-oda és az emberiséget pusztítani. A levegőben vasmadarak fognak röpködni és tüzet szórni és nemcsak a tengeren, hanem a vizek mélyén is osztani fogják a halált. Próféciáját a szent életű férfi a következő klasszikus szavakkal fejezte be: „totus mundus vae clamavit”. „Az egész világ jajgatni fog”.

Hát bizony a jóvendülés nagyon is bevált. A keresztény vallás szerint Husvét napja mindenkori a tavaszi napjégyenlőséget követő holdtölte első vasárnapja, mert Krisztus Urunk keresztrefeszítése és feltámadása éppen ilyen időre esett. A holdjárásból következik az ünnepek változása és csak több évszázadonként történik, hogy közvetlenül a tavaszi napjégyenlőség előtt van holdtölte, amiért meg kell várni a husvét ünnepekkel a legközelebbi április vége felé bekövetkező holdtölte utáni vasárnapot.

Beteljesedett jámbor fráterünk jóslata és beteljesedtek az Irás szavai: bűnhödünk apánk bűneiért. Bűnhödünk négyszáz éves multunkért, amikor Magyarország idegen érdekekért dobták prédául, hogy ők fényben és ragyogásban tündökölhessenek, nagy birtokokat nyerhessenek, a népet pedig igában tartották. Bűnhödünk azért, hogy szabadokon át áldoztuk a magyar vért idegen érdekek védelmében, bűnhödünk, mert a liberális korszakban tág teret engedünk az idegen elemek behatolásának, véreinket pedig Amerikába küldték és bűnhödünk azért, ami Triantont hozta.

És bűnhödnek Európa többi nemzetei is. Mindenki saját bűneiért és mindenki a maga módján. Végül bűnhödnek azok is, akiket Isten büntetésül küldött reánk. A Sátán nem vált anygallá azért, mert az Olajfák hegyén az Ur kifürkészhetetlen akaratából megkísértette az Űvözítőt. Európa szenved és áldoz. Ellenségeink, minden emberi jog és érzés ellenére elpusztították azt a kétezer éves kultúrát, aminek csodálatára nem sajnáltak 6000 kilométeres tengeri utat megtenni, megölték az ártatlan nőket és gyermekeket százazreit, leromboltak néhány száz, az igazság osztó Isten tiszteletére emelt templomot. De Angliában és Ame-

rikában is néhány százezer asszony és gyermek felvette a fekete fátyolt. Ott is sirnak az apáért, a fiúért és a testvérért. Az orosz milliókban talán mégsem pusztult ki teljesen az emberi érzés. A nagy szteppéken talán még akadnak anyák, feleségek, akiknek nem mindegy, hogy fiukat, gyermekeik apját többé sohasem fogják látni.

És ebben rejlik Isten végtelen bölcsessége. Mi gyarló szemeinkkel, rövidlátásunkkal azt hisszük, hogy csak mi szenvedünk. Nem látjuk azt az óriási erőfeszítést, amellyel ellenségeink küzdenek, a sok millió tonna hajótér a víz alatt, vele együtt a hosszas időn át kiképzett tengerészek és a harctérre küldeni szándékoltnak sok tizezrei, mind ez a vizalatt. Hát még a fontokban és dollárokból milliárdokra menő élelmiszer és hadianyag, hát a naponként százával potyogó légi acélmadarak!

Bizony val elamavit, de nem csak nekünk, hanem nekik is. Jaj azoknak a népeknek, amelyeknek az Isten büntetésül olyan vezetőket küld, amilyenek ellenségeink felett uralkodnak. Amerika néhány száz különböző vallásával eltért az Istentől és az arany borju után vetette magát, főpapja megáldotta a gyermekgyilkos légi fegyvereket. Anglia — mert érzé vesztett — a bolsevizmus karjaiba vetette magát, imádkozik az istentelenek győzelméért. Szovjetország 25 éven át ásta saját nemzetét síjait, elhullasztotta fiatalságának millióit, egy egész generációt, amelyet még évtizedek múlva sem tud pótolni. A nagy Angol birodalom, amelyben, mint hajdan Spanyolországban, sohasem nyugszik le a nap, szakadozik, gyarmatai nagy részét elvesztette. India már csak névleg angol birtok. Amerika államadósága már csak csillagászati számokkal fejezhető ki, hogy fogják ezt polgárai kifizetni, ki fogja a sok a millió háború utáni munkanélkülit, az özvegyeket és

árvákat eltartani? Hát még a Szovjetbirodalom! Honnan fogja pótolni a sok millió mezőgazdasági munkást, akik országuk kenyerét előteremtették; nem is beszélve a tönkrement gyáriparról.

Mi ez, ha nem Isten büntetése? Aki kardot fog, kard által fog elpusztulni. De ahogy a Sátán nem tudott győzedelmeskedni az Olajfák hegyén, úgy ellenségeink sem fognak győzedelmeskedni rajtunk. Mikor Isten özönvízzel büntette a világot, a kiválasztott Noé bárkájában összegyűjtötte az igazakat s amidőn elállott a negyvennapos eső, megjelent a galamb a béke olajágával és hirdette, hogy az Ur haragja megengesztelődött, ismét áldás borul a világra.

Ma Európa Noé bárkája. A bösz hullámok csapkodják hajónkat, de ahogy Noé bárkája kiállotta a negyven napos zivatart, úgy Európa hajója is ellent fog állni az istentelenek és aranyhajászok átkos orkánjának és el fog jönni, talán már nincs is messze a nap, amikor a béke galambja kiterjesztett szárnyakkal hozza az olajágát, amelyet oly nehéz szívvel várunk.

De nem az aranyborju békéjét! Nem a leigázott népek hamis békéjét, amely rosszabb, mint a háború, hanem az isteni igazságon alapuló becsületes békét! Olyan békét, hogy Európa minden nemzete megtalálja helyét a földön, mindenkinek meg legyen a falat kenyere és nyugalmas otthona, ellenségeinknek pedig Krisztus szavaival mondjuk: „Távozz tőlem Sátán, mert irva vagyok . . . !”

Addig pedig nekünk európai népeknek szent kötelességünk türelemmel viselni az Ur akaratát, gondolni és ápolni nagy hajónkat, édes hazánkat, meghozni érte minden áldozatot, hogy kibírhasssa a nagy zivatart és ha eljön az ideje, boldog életet és jövőt adhasson minden fiának.

Hit az Örök Isteni Igazságban, akaterő és áldozatkészség hazánk védelmében!

Sp.

Az ellenséges propaganda és eszközei

A háború egyik legveszedelmesebb fegyvere: a propaganda. Az elmúlt világháborúban is a fegyverek zant túlhasogta az ellenséges propaganda, amely végül kiütötte a katonák kezéből a fegyvert és győzedelmeskedett. A technika fejlődésével a propaganda eszközei is tökélesedtek, úgy hogy a modern háborúban, a régi tapasztalatoktól eltekintve is, számolni kell az ellenséges hatásos és félelmetes fegyverével, a propagandá-

val. Az ellenséges propaganda tulajdonképpen kúrmérgező híresztelés, lélekrombolás és az akarat-erő megtörése. A propaganda alapja, (amit nem régen egy angol szónok oly egyszerűen tejezett ki) nincs olyan együgyű hazugság, amely ne talál-na egy-két embernél hitelt. Az ellenség a propagandisztikus hírek terjesztésénél az emberek jóhiszeműségével és hiszékenységgel számol.

Nagyon fontos tehát, hogy tisztában legyünk

az ellenséges propaganda eszközeivel, hogy lélekromboló szándékát meg idejében meggátolhassuk.

Mi a propaganda célja? Éket verni a nép és a vezetők közé, megbontani a hadsereg fegyelmét, lázítani, uszítani az előljárók és feljebbvalók ellen. Az ellenséges háborús propagandája a célhoz igazodva szintén kétféle: egyrészt a polgári nyugalmat és a lélek ellenállását akarja megörni, másrészt a hadseregbe vetett hitet akarja eloszlatni és ellentétet akar szítani tiszt és legénység között. Épp ezért az ellenséges propaganda mindig azt állítja, hogy nem a nép ellen visel háborút, hanem a nép vezetőit, azoknak rendszerét akarja elűzni.

Az ellenséges hírverés eszközei a rádió, a sajtó, a suttogva terjesztett rémhír. A rádió forradalmasította a hírközlést és új lehetőségeknek nyitott tág érvényesítési teret. Az ellenség több, mint száz adóállomása ötven nyelven küldi hazugságait, hitegetéseit és a csalogatások özönét. A rádió hullámain keresztül viselt hadjárat arra alapozza sikerét, hogy az állandó hírverésből mégis csak megfogon valamelyik hazugság s az ellenség már jól jár, ha csak minden századik hazugság talál hitelre. Az ellenséges leadóállomások természetesen álcázzák magukat,

hangzatos, hazafiasnak ható címeket választanak és lelkes nemzetit jelszókkal jelentkeznek.

A rádióállomások hazugságait kiegészítik azok az álhírek, amelyeket az **ellenséges ügynökök terjesztenek** tervszerűen időről-időre. Az álhír közismerten nagy hatalom. Semmi sem terjed olyan gyorsan, mint a hamis híresztelés, különösen a rosszindulatú. Az ellenség hírterjesztő ügynökei rendszerint pénzen vásárolt emberek, akik munkájukat a „jólértesülős látszatban tetszelgő”, gyenge jellemű emberek önkéntes segítségére alapozzák. Általában könnyen megfigyelhető tény, hogy a súlyos és nehéz időkben nagyon sokan szeretnek adni a jólértesültet, akik „kötő összeköttetések révén”, bizalmas uton kapják a híreket. Ezek azt hiszik, hogy tekintélyük a hallgatóság előtt megnövekszik, s ezért **sokszor szánalmas egygyűségből terjesztenek olyan híreket, amelyek tudtukon kívül az ellenség malmára hajlják a vizet.** Természetesen a „jólértesültek” között számos szándékos hírterjesztő is akad, aki az ellenség céljaira, tudatosan terjeszti a bomlasztó célzatu rémhíreket s ezzel akar magának az ellenség győzelme esetére babérokat szerezni.

(Folytatása következik.)

—o—

A Vöröskereszt októberi gyűjtése

Csáktornya hazafias közönsége, mint a fel-szabadítás óta minden alkalommal, ezúttal is megmutatta szeretetét hős honvédek iránt. A viszonyok nehezek, a kereseti lehetőségek mindig gyengébbek, de azért mindenki sietett leadni pengőjét, fillérjét a nemes cél érdekében.

A beérkezett gyűjtőlevelek alapján most ejtették meg az elszámolást, amelyből kitudt, hogy a csáktornyaiak összesen 4116 P. 70 fillért adtak össze. Vannak benne nagyobb, kisebb és leg-

kisebb összegek, mindenki a tehetségéhez képest áldozott hőseink részére. A pénzt a gyűjtők elküldték közvetlenül a Vöröskereszt központjának s csekkekkel számoltak el.

A Vöröskereszt Bajtársi Szolgálata úgy az adakozóknak, mint a gyűjtőknek leghalásabb köszönetét fejezi ki. Kitartás, áldozatkészség, szeretet hős honvédeknek. Ez adja meg a végső győzelmet. A csáktornyaiakban mind ez a három erény megvan.

- Miért kell háromnak égnie?
- Ugyazad van, Tungstamból egy is elég világos!

Hirdetés

Seprű és Játék áru gyárak figyelmebe.

Seprűnyél bükkfából száraz

50, 60, 70, 100 cm hosszúságban, 24 mm vastagságban, úgy vagdon tételben, mint kicsinyben, továbbá I. oszt. szita kérget is azonnal szállított.

Schvarcz József
fa és vas kereskedő
Gyoma, Bekés megye.

— A katonazenekar mindennap fél 5-től fél 6-ig a Zrínyi szobornál játszik. Felkérjük a közönséget, minél nagyobb számban jelenjék meg derék honvédek hangversenyén.

— Szülők figyelem! Pótléírítás a polgári iskolába október 28—29-én délelőtt 8 óráig.

Bélyeg!

Jugoszláv, Horvát, Szerb

és minden más használatlan bélyeget, sorozatokat, tételeket, gyűjtemények jó áron veszek.

Eladás előtt keressen fel, vagy levélben tegyen ajánlatot

Lukács Bélyeg Iroda

Telefon: 421—480.

Royal szállóval szemben.

Zenei élet Csáktornyan

Zenei játékos osztályt (zenei óvodát) állít fel a zeneiskola

November 1-ével kellő számú beiratkozó esetén új tanszakkal bővíti a zenei oktatás Csáktornyan: a zenei játékos osztály (zenei óvoda) is megkezdte működését a zeneiskola keretében, a zeneiskola tanárai vezetés alatt.

Ennek célja az, hogy a zenei alapismereteket már a legkorábban magába szívassa a gyermek és játékok keretében megszerezze azt a felkészültséget, ami lehetővé teszi a hangszer-tanulás korai (6-7 éves korban történő) megkezdését. 4-6 éves gyermekeket foglalkoztat a játékos osztály, ahol játékszerekkel, énekkel, tapsolással stb. kezdődik meg a céltudatos nevelés, főleg az érzék fejlesztésével. Hetenként két ízben kapnak foglalkoztatást a tanulók, akiknek eddig még mindenütt annyira megértették az ilyenlajta „munka”, hogy nem akarták elhagyni a tantermet. Minden nagyobb zeneiskola évek óta fenntartja a játékos osztályt, mint a korszerű zenei nevelésnek egyik igen hatásos eszközét.

Az alacsony tandíj (havi 5 P) lehetővé teszi, hogy minden érdekoldó szülő beirathassa gyermekét.

Ujból lehet a katonáknak téliruhát küldeni

Mint értesülünk, a hadművelési területen lévő honvéd és munkaszolgálatos egyének részére uból lehet téliruháneműt küldeni.

1. Minden egyén részére egy csomag adható fel, legfeljebb 10 kg súlyig.

2. A feladás ideje október 25-től november 6-ig. Budapestet kivéve, ahol más intézkedések vannak, minden postahivatalnál csak délelőtt 13 óráig.

3. A csomagokban kizárólag csak téliruhánemű, vagy óvócipők, bundabélés, meleg ing, alsónadrág, mellény, szveter, harisnya, kapca és egyéb holmit a csomagban tenni nem szabad.

4. A csomag burkolata csak zsák, vagy vászon lehet, azokat nyitva kell a postára vinni és csak ellenőrés után szabad levárni. Tábori postadíjszabást kell fizetni.

Nyomatékosan figyelmeztetik a közönséget a gondos csomagolásra és helyes, olvasható címre. A csomagban legyen egy címmásolat és egy tartalomjegyzék. A küldéshez semmiféle engedély nem kell.

Munkaszolgálatosak hozzátartozói csak azok részére adjanak fel téliruhacsomagot, akiknek tábori postaszámát megkapták.

A honvédség lövész-bemutatója

Derült, napfényes szép, meleg napra ébredtünk kedden reggel, amikor honvédeink, ezuttal nagyon komoly és mélyreható ünnepséggel leptek meg bennünket. A szentrókusi pusztán rögtönzött lövőterre kivonultak a honvéd alakulatok, az ujonckok, a csáktornyai és környékbeli összes leventék, ott pedig a hadosztály gyalogsági parancsnok irányítása és a helyőrségi parancsnok vezetése mellett egész délelőtt lövőgyakorlatot tartottak.

Bemutatták az összes, a gyalogság által a mostani háboruban használt löfőgyereket, puskákat, nehéz puskákat, géppuskákat, géppisztolyokat, aknavetőket, gránátvetőket, páncéltörő ágyukat, az előre elkészített célpontokra lövéseket adtak le. A 45 cm. fősáncan át elért találatokat a szitává lőtt papírmaché alakok mutatták. Láttuk a többféle kézigranátok dobásának tűzhatását. Érdekes látvány nyújtott a különböző színű jelzőrakéták kilövése.

Az egyes csoportparancsnokok maguk köré gyűjtötték legénységüket és tüzetesen megmagyarázták az egyes fegyverek használatát, használatát, a védekezést és próbálásokat csináltak velük. Az ujonckok és különösen fiatal leventéink versenyeztek, ki tud jobban löni és célbatalálni. Máris erősen meglátszik rajtuk a katonai nevelés. A nagyszámú közönségből az „öreg harcosok” meglepve és csodálkozva nézték a legújabb harcieszközöket, átütő erejüket, ahogy pillanatok alatt széthordta ka földhányásokat és bizony sokan lelekiüdtek a géppuskákhoz és löttek néhányat. Hiába! A viléz akkor is vitéz, ha megöregszik és ha a haza hívna bennünket, még megállnánk a sarat! Itt jegyezzük meg, hogy azok az ujonckok, akik mint leventék megálltak helyüket, már a katonai kiképzés első vasnapjáná kimehetnek a városba.

Dicséretükre szolgáljon, a hölgyek közül is többen odafeküdtek és nyomogatták a géppuskák gyújtógombját. Az első lövésre kicsit megijedtek, de azután már szépen ment a dolog. Nem is volt olyan utolsó dolog nézni őket. Kitént a hölgyek között Székely Klárka, Székely Jenő ezredes, a zalaegerszegi Vitézi Szék Székkapitány leánya, aki az összes löfőgyereket kipróbálta. Magyar vitézek, magyar anyák szülőit, ha toboroznak a nőket, bizonyára mind ott lenne.

A gyakorlatok befejezése után, derék honvédeink egy kis „menázásra” invitáltak bennünket. „Komisz gulyás”, „komisz kenyér” volt a menü, amelyből egyformán osztozott a tábornok — parancsnok a tisztikarral, legénységgel, bevonulattal és a meghívott polgári előkelőségekkel és a széleskörű vendégekkel. Hogy mennyire kitétek a szakácsok magukért, elég annyi, hogy mindenfelé hallatszott: „kérek még egyszer”. Igazi tábori ebéd volt, a Szent Rokus tiszteletere emelt kápolna tövében az ősi Fesztichet parkban, százas gesztenye fak alatt ültünk, az Isten drága napja melegen sütött, lent avólygben pedig Hering Vilmos, sok kitüntetés barátunk, dirigálta a fáradhatatlanul játszó honvédenekart.

Ebéd előtt, pontban 12 órakor felharsant a kürtjel „Imához” s a sok száz szívből ájtatosan felhangzó „Hiszek egyet” bizonyára meghallották az Ur zsamolyánál is.

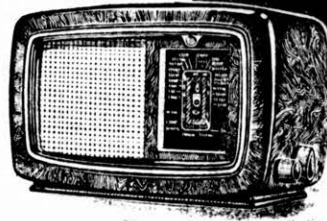
A tábori ebéd eloyasztása után Mados karpasszománys honvéd szívet markoló hatással szavalt a Zempléni „Öreg magyar” versét, a nagyszámú honvéd énekkar szép honvéd dalokkal kedveskedett egy vezető tiszt betanításában és rendezése mellett. Tréfas játék, egy honvéd felakarta magát akasztani, mert elhagyta a feleségét, a második és harmadik ezt megakadályozta azzal, hogy őket illeti a kötél, mert az ő feleségük is szélnek eréd, végül is egy negyedik honvéd vitte el a pálmát, mert azért akart öngyilkos lenni, hogy az ő felesége meg viszszerít.

Hallottuk egy bacskai csoport bunyevác énekét, ruszin testvéreink saját anyanyelvükön adtak elő néhány dalt, de hogy valami „civil” is legyen a dologban, „Lucika, Marika és Györgyike”, akik mögött Vreszk Juci, Kakossy Maria és Kiraszics Györgyike rejtőttek, kedveskedtek néhány szép dallal. Valahol Oroszországban... Darumadar fent az égen... Farkas József és vitéz Hosszu József birkozásban váltak egymást földhöz, Majer Tibor az egyensúlyozott biciklin lurlyázott, egy műsoron kívüli biciklista pedig hegyen-völgyön, arkon-bokron keresztül hatralele kerékpározott szabadon, eleresztett kormányval.

Szép volt, jó volt, egy rövid órára ellelejtettük, hogy a háboru vihara dul felettünk. Derék honvédeinknek köszönjük ezt a felejthetetlen napot.

Délután végig néztünk egy hatásos védelmet, amelyben egy honvédszázalag egy nagyobb tulerővel rendelkező ellenséges támadást utasított vissza, miközben a vezető tiszt tüzetes magyarázatokkal szolgált, hogy kell az ellenséget feltartani, fellejődésre kényszeríteni, kisebb erök-

Tegnap:
technika a művészetben...

Ma:

művészet a technikában

PHILIPS RÁDIO

kel nagy tűzhatást elérni s végül az ellenséget eredeti állásába visszahajtani. Közben megpötlöz, gránátok, jelzőrakéták és más harciz muszika.

A katonák, leventék és az öreg harcosok lelkesedtek, de a hölgyek is!

Sp.

Egy halálos muraközi névnap a törvényszék előtt

Még ez év április havában történt, hogy a muraközi Damása községben Soltics György gazda névnapját ünnepelte, amelyen részt vett több ismerőse és barátja. A meghívottak között volt Petrácz József földműves is. Mikor Petrácz a névnapos hához érkezett, már nagyban folvt a mulatozás. Amikor belépett az udvarra, Petrácz meglátta, hogy a sötétségben Novák János és Hegedűs József boros hangulatban összeveszték és Hegedűs karót fogott Novakra. Petrácz békíteni akarván a kettőt, ki kapta Hegedűs kezéből a karót, de eközben feljűk is sűjtött. A

hatalmas ütés Novák János fejét érte, úgy hogy a koponyája betörött. Novák még el tudott hazáig vonszorogni, de másnap sérülésébe belehalt. Petráczot a csendörök elfogták és szándékos emberölés címén bezsállították a nagykanizsai fogházba. Most volt ebben az ügyben a bünygyi főtárgyalás. Petrácz kihallgatása során beismerte, hogy „odautott”, de azzal védekezett, hogy ittas lévén, nem tudta, hogy hová üt. Több tanu kihallgatása után a törvényszék — miután a koronatu nem jelent meg — a tárgyalást elnapolta.

Felemelték a hadigondozottak járulékát

Megjelent a kir. kormány 4760 1943 M. E. számú rendelete, amely szerint a hadirokkantak, özvegyek és árvak járulékaik jelentősen felemelték november 1-től kezdve.

Igaz ugyan, hogy a hadigondozási járadékokat január 1-vel már jelentős mértékben felemelték, de tekintettel arra, hogy időközben a köz- és magánalkalmazottak illetményét újból rendezték és az aremelkedések miatt is, a hadigondozottak illetményét is felemelték 20 %-al. Ez az emelés vonatkozik nemcsak a mostani, hanem a mult 1914-18 világháboru hadigondozottaira is.

A rendelet szerint a 100 % os rokkant közlegény (I. osztály) járadéka havi 160 P., a 75 % os havi 72 P., az 50 % os havi 36 P. A régi világháborus 25 % os (IV. osztály) rokkant havi járadéka 2 P 40 fillér, melyet felévenként kap kézhöz. Ezek rokkantsága oly csekély, hogy alig akadályozza őket munkájukban, de a kormány színteleiben tartja szerzett jogait és felemelte az ő járadékaikat is.

A valóságos tizedesek, vagy négy közepiskolát végzett rokkantak 100 %-nál havi 200 P

75 %-nál havi 84 P 50 %-nál havi 36 P ellátást élveznek, a IV. oszt. rokkantak ugyan úgy mint a közlegényeknél.

Megfelelően emelték a tisztí rokkantak, tisztjelöltek és karpasszománysok rokkant díját is.

A hadi és honvédözvegyek, aszerint, hogy régi, vagy mostani háborus özvegyek, 55 évesek elmúltak-e, házasságukat mikor kötötték, havi 18—120 P járadékot fognak kapni csoportjuk szerint. A hadiárvak legmagasabb járadéka havi 96 pengő. Munkaképtelen szűlők, testvérek havi 25 P, tisztcsoportban havi 36 P-öt kaphatnak. Élő ui háborus 100 % os hadirokkant altisztek gyermekei havi 24 P-be részesülnek. A vakok 24 P havi vaksgái pótdíjat kapnak. Mindezt külön kérelem nélkül a Központi Illetményhivatal postán fogja küldeni.

A rendeletben intézkedések vannak a hadiözvegyek vagyoni és értékhatár felemelésére nézve is.

Mindezen intézkedésekkel a kormány a fokozottabb családvédelmet óhajtja szolgálni.

HIREINK

— **Uj Zalamegyei magyar vitézek.** Mátyus Ferenc és Rédey István m. kir. honvéd zászlósok, kiváló harcéri szolgálataikért méltóknak találtattak, hogy őket a Vitézi Rend tagjai sorába felvegyék. Számos kitüntetés nyertek hősi küzdelmeikért, Rédey István a német Vaskereszttel is fel van díszítve. Mátyus Ferenc zászlós szeptember 29-én, Rédey István zászlós pedig október 15-én tette le a vitézi esküt a zalaegerszegi Vitézi Szék kapitánya előtt. Szives szeretettel és hazafias örömmel köszöntjük új vitézeinket.

— **Víziszentgyörgy almagyújtése sebessült honvédeinknek.** Víziszentgyörgy községnek a hazához hű és áldozatkész lakói, mint tavaly, úgy az idén is elsők voltak hős honvédeink iránti szeretetük kimutatásában. Dacára annak, hogy az idén az almatermés elég gyenge volt, a víziszentgyörgyiek mégis két kocsi-ra való, mintegy 10 métermázsza válogatott almát gyűjtöttek és küldték le a Vöröskereszt Bajtársi Szolgálathoz, ahol azt becsomagolták és elküldték a szombathelyi honvédkórházba a sebesült és beteg honvédek részére. Nemes adományuk szolgáljon például mindenkinél, első vitéz honvédeink!

— **Felemelték a kenyérfejadagot.** A gazdasági év kezdetén rendelkezésre álló készletek lehetővé tették, hogy a kormány július 1-vel felemelje a kenyérfejadagot, szeptember 1-vel pedig a lisztfejadagot. Most, hogy a kenyérgabona beszállítás első ideje elmúlt, az eredmények alapján lehetővé vált, hogy a kormány a kenyér fejadagot újra emelje.

1943 november 1-től kezdve a kenyér fejadag az ország egész területén a jelenlegi 20 dkg. helyett 25 dkg. Azok részére, akik a kenyérfejadagot liszthen kapják a kenyérliszt fejadag havonként és személyenként 5 kg. lesz.

— **Villamoshegesztő tanfolyam vidékiek számára.** A Magyar Műszaki Szövetség kétfetes villamoshegesztő tanfolyamot rendez vidéki hallgatóság számára. A tanfolyam tájékoztatóját megküldi a Szövetség oktatóműhelye, Bpest VI., Liszt Ferenc tér 11.

SPORT

Pécsi Zsolnai S. E. — Cs. Z. T. E. 3—0 (1—0) Pécs.

A Cs. Z. T. E. csapata a bevonult katonák helyett az edzés nélkül játszó idősebb korosztályú játékosokkal teli tüzelve, nem birta megakadályozni a honi csapat győzelmét. Játékosaink már az elsőfélidő végén kiütközött a farság jele, ehhez hozzájárult még a fiatalabb korú játékosok lélek nélküli játéka. A honi csapat megérdemelte a győzelmet, lelkesen játszottak végig a mérkőzést.

A Zsolnai minden játékosa dicséretet érdemel lelkes játékáért. A Cs. Z. T. E.-ből Istvánovics (a mezőny legjobbja) és Vámply nagy akarával tűnt ki.

— **Sportthír.** Az edzéseket iránt tanusított közöny miatt, ami a mérkőzéseken is alaposan észlelhető, felhívom a Cs. Z. T. E. összes játékosainak figyelmét, hogy kedden és csütörtökön d. u. 3-órától az edzéseken minden játékosnak megjelenni kötelező, a jövőben csak azok a játékosok jönnek számításba, akik az edzéseken is résztvesznek.

Felhívom a futbolozni vágyó fiatalokat, hogy felvételük végett az edzéseken nálam jelentkezzenek. Jelentkezhet minden 15—25 éves ifju, aki büntetlen előéletű, keresztény, aki a labdarúgáshoz valamit ért és azt üzni, illetőleg játszani akar.

Domoki József
edző.

Felhívás

Felhívom Csáktornya sportkedvelő közönsége és az összes labdarúgó játékosok figyelmét, hogy október 27-én este 7 órától 8-ig és a jövőben minden héten szerdán este 7—8-ig a Fli-szár vendéglőben szabálymagyarázó előadást tar-

tok. Az előadás teljesen díjtalan. Célja, hogy sportszerető közönségünk és labdarúgóink teljes betekintést nyerjenek a labdarúgás szabályaiba. Kérem, hogy ezen előadás sorozatomban minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

Domoki József a Cs. Z. T. E. edzője
vizsgázott Bp. játékvezető.

Rémhírtérjesztésért elítéltek egy volt csáktornyai korcsmárost

Májericz György 53 éves, kedveshegyi születésű, volt csáktornyai korcsmárost a honvédtörvényszék hónapokkal ezelőtt erőszakos felfogatásra irányuló cselekmény miatt Szombathelyen két évi fegyházra ítélte, majd annak jogerőre való emelkedése után Vácra szállították az ítélet foganatosítására. Májericz ellen most a nagykánisai törvényszék előtt rémhírtérjesztés miatt indult eljárás, amint az ügyészség vádirata szerint Stíngl Ferenc csáktornyai üzletében tett kijelentéseivel követett el. Stíngl Ferenc és segéde, Juricsán István Májericz tagadásával szemben bizonyította a vádat és így Májericz Györgyöt bűnösnek mondták ki és egy hónapi fegyházra ítélték rémhírtérjesztés miatt. A volt csáktornyai korcsmárost daróruhájában a legközelebbi vattal visszakisérték a váci fegyházba.

Köszönetnyilvánítás

A temetésen megjelent főtisztelendő papságnak és mindazoknak, akik virággal, koszorúval, szóval és megjelölésükkel feltehetően főtisztelendő

Tkalecz Ferenc

nyugalmazott plébános ur,

volt felsőmihályfalvai lakos temetésén résztvettek, — ezután mondunk hálas köszönetet.

A gázsoló család.

Tecdalom-Könyvek

Mit kössek? Hogy kössem?

M. Rech Márta és Farnadi Ilonka könyve.

Az első világháború adta az asszonyok kezébe az elfelejtett kötőtűt és azóta a kötött ruha, kabát, kesztyű és sok más apróság egyre divatosabb, egyre nélkülözhetetlenebb kellek minden nő, de különösen a dolgozó, sportoló nő ruhatarának. Hogy ez a kötött holmi szép is legyen, célszerű is, jól kell kötni, szakszerűen összeállítani.

M. Rech Márta és Farnadi Ilonka könyve minden nőt meglátni kötőtűt a készítésére, úgy, hogy kézimunkájával értékes, szép ruhamegít szerez magának, és emellett célszerűen és aránylag olcsón öltözködik. A kitűnő leírás és a kötésminták, szabásminták a kezdőt is hozzásegítik ahhoz, hogy kötőtűvel a kezében szép, célszerű, divatos kötött ruhát, pullover, lomberjacket, kabátot, szoknyát, kesztyűt, salát stb. készítsen magának és hozzátartozóinak.

Uj Idők Irodalmi Intézete Rt. (Singer és Wollner) Budapest, VI., Andrassy ut 16. kiadásában jelent meg.

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Első Muraközi Szövöde Rt. CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

Uj MÉRLEGEK
MÉRLEGEJAVÍTÁSOK
FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA

Eötvös tér 2 a.

Telefon: 509.

Csáktornya nagyközség előjáróságától

228 k.é. 1943.

Tárgy: A házakhoz szállított teje az utalványrendszer bevezetése.

Hirdetmény

A községi előjáróság Csáktornya községben — a Tej és Tejtermékgazdálkodási Központ rendelkezése alapján — a házakhoz hordott teje az utalványrendszert bevezette f. évi október hó 1-től kezdődőleg.

Az 106.100/1943 K. M. sz. rendelet értelmében teje csakis a következő személyek igényjogosultak:

- a) terhes anyák a terhesség negyedik hónapjától a szülésig,
- b) csecsemők és kisgyermeknek annak az évnél a végéig, amelyben a harmadik életévüket betöltik,
- c) a gyermekek három éves korától annak az évnél a végéig, amelyben a tizennegyedik évüket betöltik,
- d) tejtaplakozásra feltétlenül reászoruló betegek, továbbá a 70 éves és ennél idősebb korú egyének.

Tejtalványt csak a fentebb felsorolt egyének kaphatnak.

A tejtalvány rendszer azt jelenti, hogy a házakhoz hordott tej csak akkor számít be a tehenőrtő gazda javára a gazdakönyvében beszállításra előírt pontokba, ha a gazda olyan fogyasztónak szállítja házhöz a tejet, aki a közellátási hivataltól igazolványt kap.

A fentebb a.) és b.) alatt felsoroltak napi fejadagja hét deciliter, a c.) és d.) alattiaké három deciliter tej.

Az igényjogosultságot a terhes anyák és a betegek a tisztai orvosi, vagy a községi orvosi bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

A fentiek alapján felhívjuk a lakosságot, illetve a tejigényjogosultakat, hogy tejtalvány iránti igénybejelentésüket a községi előjáróság közellátási hivatalánál, vagy kijelölt kiskereskedőnél beszerezhető nyomtatványon f. hó végéig okvetlenül tegyék meg, valamint a betegek és terhes anyák részére a fentiek szerint még szükséges hatóság orvosi bizonyítványokat is mielőbb szereznek be.

A tejtalványok kiosztásáig mindenki ott szerezheti be a tejet, ahol azideig azt kapta.

A tejtermelő gazdák tehát jól jegyezzenek meg, hogy a tejtalványrendszer bevezetése után a házhöz szállított tej csak akkor számít be a beszállítási kötelezettségükbe, ha azt olyan egyének adják el, akik tejtalvánnyal rendelkeznek. Az O. M. T. K.-hoz szállított tej mindenkor beszámít azonban a terükre a gazdakönyvben előírt pontokba.

Csáktornya, 1943 október 10.

Községi előjáróság.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 október 22

Politički tjednik
Zide saki petek.

NAŠA SODBINA

Morti je dvesto let tomu, da je jen pobožen frater napisal, da ono leto, v sterom bode Vuzem na den Svetoga Mar ka (apriliš 23), Trojaki na den Svetoga Antuna (juniuša 13.) i Telovo na den Svetoga Jánosa Krstitela (juniuša 24), bode po celom svetu haral strašen tabor. Na zemli bode bežale sem — tam strašne, velke mašine, štere bodo ognja hitale i ludstvo klale. Po luftu bodo letali strašni železni ftiči, hitali ognja i bombe ne samo na morju, nego i pod vodom bodo smrt delili. Ovo svoje prorokovanje je zvršil s temi rečmi: „Celi svet bo javkal“.

Je bormeš, reči toga svetoga človeka su se spunile. Po krščanskoj veri Vuzem sako leto dojde navek na onu nedelu, da je mesec prvič pun po prtuletnom jednacom dnevu (marciuš 21), kajti naše-ga Gospona Zveličitela Kristuša su rano v takše vreme pribili na križ i zaklali. Kak mesec hodi, onak se svetki menjaju i samo črez više sto let se pripeti, kaj rano onda dojde malo predi pun mesec, da je den jednaki z nočjom i zato je treba čekati z vuzmenom nedelom do drugoga punoga meseca, šteri dojde bliže kraja aprila.

Spunile su se reči pobožnoga fratra i spunile su se reči Svetoga Pisma. Štrofani smo za grehe naših ocov. Trpimo štrofa za one štiri sto leta, dok smo rivali ljudska kola, Magjarsku smo dali drugim žvžvat, oni su živel i v velkoj svestlosti i zemelskim raj, dobivali velke imetke, a narod je vlek el jarma. Trpimo štrofa zato, kaj smo črez stotinu leta krv prelevali za ljudske hasne, trpimo, štrofa zato, kaj smo v zadnoj prošlosti tudjin-cam dali široko pole da znami gospodariju, a našu krv smo pošilali v Ameriku i trpimo štrofa za se to, kaj se pripetilo v Trianonu.

Ali trpiju štrofa i europski narodi. Saki za svoje grehe i saki na svoj način. A na se zadnje trpiju štrofa i oni narodi, štere nam je Bog za kaštigu poslal. S Satana neje postal engel zato, da ga je Bog po svojoj volji, za šteru mi zavvediti namremo, poslal na Oljene gorice, naj skušava Zveličitela. Europa trpi i alduje. Naši nepriatelji su, proti sakomu človečjemu pravu i čustvu, vništili onu dve jezere let staru kulturu, šteroj su se sami hodili čuditi i ne njim je bilo žal zato vozitli se 6000 kilometrov dalko prek morja, zaklali su sto jezer nekrivih i nedužnih žen i decu, doli su zrušili par sto cirkvi, štere su podigli na diku Boga pravičnoga. Ali i v Engleskoj i v Ameriki je par sto jezer žen i dece obleko črnuop-ravu i črnoga šlara. I tam se plačeju za

oca, za sina za brata. V milionimi ruskoga naroda morti još neje vgasnula človečan-ska i familiarna ljubav. Na velkim ruskim polanum morti se još naideju matere i žene, šterim neje se jeno, jeli bodo da vidli svoje sine, ili oca svoje dece ili ne.

I tu vidimo prezkrajnu modrost Gos-podina Boga. Mi z našimi slabimi očmi, z našim slabim pogledom mislimo, da samo mi trpimo. Ne vidimo one strašno velke sile, s šterimi se naši nepriatelji močiju. Čuda milionov ton ladji, pod vodom, ž njimi skup jezere i jezere marinerov, šteri su se na leta vučili svoje posle i čudapodet deset jezer soldačije štera su na frontu kanili spraviti. Se to pod vodom. A kaj pak one hrane i taborski matrial, vreden milijarde funti i dolare, šteri se vtopil, a kaj pak oni železni ftiči, šteri saki den na stotine curiju z lufta.

Bormeš javkati je treba, ali ne samo nam, nego i njim! Jaj onim narodam, šterim je Bog za štrof poslal takše voditele kakši kralujeju nad našimi nepriatelji. Amerika, štera denes ima sakojačke vere na stotine, obrnule se vkraj od Boga i hitili se za zlatnim teletom, njeni najviše-ši biskup je blagoslovil ono luftno oružje s šterim su decu klali. Engleska, — čuti svoju prepast — hitila se v roke bolše-vizma, moli Boga, da bi prezbožniki prel-dalali. Sovjetski orsag je 25 let kopal groba svojemu narodu, zrefrčkal je miljo-ne svoje mlajšine, celoga jenoga roda, šteroga niti za više deset let nabodo mogli namestiti. Velko englesko kraljestvo, v šterim kak negda v Španjolskoj sunce neje nigdar zahajalo, se reztrgalo, več su zgubili velki del svojih koloniji. India još samo z imenom spada pod Englesku. Amerika ima več denes tulko državnoga duha, da nemamo dosti velke numere za to napisati, kak njim bodo ljudi se to splatili? Što bo hranil one milijone delavcov, šteri bodo po taboru prez posla ostali? Što bo zdržaval dovce i popile? Kaj pak

stopram sovjetsko prezbožno kraljestvo! Odkod bodo namestiti onih čuda pols-kih delavcov, šteri su celomu orsagu kru-hu preskrbeli? Kaj pak fabrički posli, štere su do kraja vništili.

Kaj je to, či je ne boža kaštiga? Što sablu zdigne, on mora od sable hmreti. Ali ran tak, kak je Šatan ne mogel na Oljenimi goricami preladatai Zveličitela, tak niti nepriatelji nabodo preladatai nas. Da je Bog sveta kaštigal z velkom vodom, onde si je zebrai pravične ludi v Noe-ovu barku i da je prestal dežgy potli četrde-set dni, onda se pokazal golub mira z oljenovom kitom i gasil je, da se je Bog pomiril i zemlu nazaj pokriva njegov blagoslov.

Denes je Europa Noeova barka. Jaki vali strašne vode pokaju po našoj ladji, ali kak je Noeova barka premagadila vihera črez četrdeset dni, tak bo i Europa proti stala prokletomu viheru prez-božnikov i slugih zlatnoga teleta i došel bo on den — morti več neje dalko — da bode golub mira, z rezširenimi peroti dole-tel i donesel oljenu kiticu. šteru čeka-mo s tak teškim scem.

Ali ne mira zlatnoga teleta! Ne fa-lišnoga mira podjarmljenih narodov, šteri je hušji od tabora, nego poštenoga mira po božjoj pravici. Takšega mira, kaj bo saki narod cele Europe našel svoje mesto na ovoj zemli, kaj bo saki človek imel falaček kruha i mirnoga doma, a našim nepriateljam bodo rekli s Kristušovimi rečmi: „Odahajaj od mene Šatan, im je napisano . . .“

Za toga pak je nam, europskim narodam sveta dužnost s strplenjem nositi božu volu, brigati se i čuvati našu velku ladju, našu domovinu, podnesti za nju sakoga aldova, da bo mogla zdržati ovoga krvavoga vihera i da bo došlo vreme za to, da bo mogla dati srečno življenje i budućnost sakomu svojemu sinu.

Vera v vekivečnu božu pravicu, jaka vola i alduvanje za obranu naše do-movine.

Sp.

Nepriateljski zločesti glasi

Jedno od najpogibelneših nepriateljskih oružja je: širenje sake fele glasov. V prvim svetskim taboru su tulikajše zločesti glasi bole rušili kak oružje i tak se pripetila nesreča, da su naši soldati doli deli oružje. Ve da je tehnika se jakša se i te glasi jakše širiju. Nepriatel ide za tem, da nam zruši jaku volu, oslabi duše, tak veliju, nega tak bedastoga glasa, da ga nešči nebi veruval.

Zato je važno da poznamo se, s čim

nam očuju nepriatelji giftati naše duše, da se znamo braniti.

Kaj očuju nepriateljski krivi glasi? Posvaditi naroda s svojimi voditeli, zrušiti poslušnost v soldačiji med nižešim i višešim. Zrušiti mira med civilnim narodom oslabiti duše ludem, da nabodo mogli zdržati taborske prilike, z druge strane pak vništili vufanje v naše dične brani-telje, honvede i podkopati veru soldačije v svoje dobre oficere.

Škola za gospodare s srebernom lati bode v Csáktornya

Kak smo zazvedili, jaraški gospodarski inšpektorat (Gazdasági Felügyelő-ség) bode držal v Csáktornya gospodar-sku školu za naše selske gospodare. Škola je za badav, hapilo se bo novembra 1-ga i što ju bo zvršil bode nosil srebernu lat.

Ne moramo čuda pripovedati za to, kak je ta škola važna za naše gospodare. Naši mladi gospodari bodo se navčili, kak je treba po današnjim gospodariti, više i bolje povati i se drugo, kaj de-nešnji gospodar znati mora. Škola bo tr-

pela tri mesece.

Svet ile saki den napre, kaj je vče-ra dobro bode, denes več ne vala. Furt se vučimo i furt idemo za tem, da z naše zemle dobimo čim več i čim bolšega vun. Narod se pova, a zemla ne raste, zato moramo gledati, da z naše zemle dobimo vekšega i bolšega ploda. Se to se bomo navčili v toj gospodarskoj školi. Najdamo se, da bodo naši gospodari, o-sobito mladi v čim vekšem broju poho-dili to školu.

Oktobersko pobiranje Črlenoga Kriza

Rodolubno stanovništvo varaša Csáktornya, kak s sakom prilikom potli oslobodjenja, tak je ve pokazalo svoju ljubav za naše dične honvede. Prilike su teške, zasluži je moći se menje i menje, ali zato su se si požurili doći dati svoje pen-gője, filere za te plemeniti cil.

Kak su od pobiračov arkuši nutri došli, ve su napravili obrečuna, s čega se vidi, da su stanovnici varaša Csáktornya se skup dali 4116 P.

70 fill. Jesu nutri velki, menjši i najmenjši dari, saki je dal kulko je mogel za naše viteze. Pobira- rači su poslali peneze direktno centrali Črlenoga Kriza a obrečunali su čekom.

Pajdaška Služba Črlenoga Kriza se najlepše zafali kak darovatelam, tak i pobiračam. Zdržati, alduvanje i ljubav našim dičnim honvedam. To nas bo pomoglo, da nepriatelna na zadnje prela-damo. Naši varašanci se to čuvaju v srcu.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Kak po najnovšem glasim čujemo, ta konferencija, za štero su tulko zvonili, se s teškom mokom itak hapila. K tomu pišeju engleske no-vine „Times“ zvane i veliju, da bi najpredi bi-lo potrebno dogovoriti se, kak bi bilo moći ne-priatelna. tobože nas, preladati i tabora brže zvršiti. To bi bilo za njih najvažneše, kajti stroški njim saki den rasteju na velkom, samo k tomu bi bilo potrebno, kaj bi se i mi njim v roke dali, samo to pak nejde. Kak se do ve vidi, slabo njim ide. Oni špekuleraju sem-tam, ali kak smo već čudapot napisali, Europu zavzeti ne moći.

Speer nemški minister za fabrikaciju oružja je nemškoj mlajšini govora držal, v šterim veli, da najbolše povanje, najvećše znanje i najbolše oružje bode pomoglo k tomu, da bomo napriatelna zavrnuili. Zato je treba delati.

Nemška znanost, nemška tehnik je čuda došla napre, čuda je pokazala v ovim novim taboru i na zadnje tak veli, da mi nigdar nabo-mo slugi, nego navek gospodari tehnike i ta bo navek služila za dobro naroda.

Na taborišču novoga je, da su velku ofenzivu nemci, skorom na celoj fronti zastavili. Pre varašu Cernigov su bolševiki v ogenj stirali svo-je najbolše šturmtrope i dvaštitripot su šturmu napravili na nemške linije. Bilo je v ognu štiri divizije, saka divizija ima štiri regimente, sovjetski kanoneri su pokrili celo pole z granati i da su mislili, ve ga već ne živoga človeka v nemškim linijam, onda hajd na šturmu. Nemci su se potegli nazaj v druge linije, a da su bolševiki

došli, onda napre i s pomoćom rezervi su je pretrali.

Pre Dnjeper vodi, od varaša Orša na jug su bolševiki s šest diviziji i dvema oklopleni brigadi s silom se napinjali, da bi jempot itak pre-driili frontu, za kaj su se do ve zabadav močili. Zvun toga šestdeset kanonerske batrije (saka bat-rija štiri štuki) su levele granate, kak toču, a cela ova fronta je bila samo par kilometrov široka. Moremo si misliti, kakši je to ogenj bil i kulko su morale naše trupe premagaditi, da su se to zadržale. Nemške mašinpuške su se to zav-rnule i da se bitka zvršila, su nemci nabrali prek 6000 mrtvih.

Csáktornya nagyközség elöljárósága.

7383 1943.

Hirdetmény

A m. kir. Iparügyi Minisztérium 52.462 XI. 1943. számú rendelete értelmében Csáktornya — Muraszardahely községek között építendő villamos energiavezeték építési tervei és a vezeték-jog összeírása a községházán (3 sz. szobában) f. hó 27-én 15 óráig bezárólag közszemlére van kitéve. A vezetékjogi összeírásban felsorolt te-lektulajdonosok az esetleges észrevételeiket f. hó 27-én 15 órai kezdettel a községháza tanács-teremben tartandó helyszíni eljáráson megtehetik. Az érdekelteknek a tárgyaláson nem kell meg-jelenniük, de elmaradásuk esetén az esetleges kilógásokra való tekintet nélkül lesz a határo-zat a bizottság által meghozva.

Csáktornya, 1943 október 19.

Elöljáróság.

Csáktornya nagyközség elöljáróságától

6373/1943 szám.

Hirdetmény

A m. kir. Iparügyi Minisztérium 51.659 XI. 1943. számú rendeletével Csáktornya — Mura-szardahely községek között építendő villamos e-nergia vezetésére szolgáló vezetékjog megállapi-tására helyszíni eljárást rendelt el. A helyszíni eljárás f. hó 27-én délután 15 órakor a nagy-község tanácstermében kezdődik. Jogosultak az érdekeltek a vezeték megépítésével kapcsolatban felmerülő észrevételeiket a tárgyaláson előter-jeszteni.

Csáktornya, 1943. október 19.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Zafala

Velku část vrednim gosponam du-hovnim pastiram i sem onim, štiri su s cvetjem, z vencim okinčili raku, naše-ga nigdar ne pozablenega, velku část vrednoga gospona

Tkalecz Ferenc

plebanoša v penziji v Felsőmilyfalva i štiri su nas z rečmi troštali i došli na sprevod, z ovim potom se najlepče za-falimo.

Žalostna familija.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

kész női kabátok

esőköpenyek

szép nyári ruhák

kosztümöök

pongyolák

Sütz^{NE}

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjmurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Nepriatel ponuca se kaj more, radio, novine, krive glase, štere nosiju krivi apostoli. Zato na sakim jeziku na radio širiju svoje laži i vkanjivanja. Oni si misliju, da ako bodo ludi od sto laži verovali samo jenu, to je več velki hasen za njih. Ovi nepriateli se skrivaju pod domače ludi, šterl pomučaju, proti nas.

Nepriatelski plačeni agenti čuda pomažeju pre širenju lažnih glasov. Oni pomažeju nepriatelom radio glasu i još bole počrniju te glase. Krivi glasi imaju velku moč. Nikaj se tak fletno ne rezširi kak hudi glasi. Nepriatelski agenti su navek plačeni i oni se tak držiju, kak da bi oni se najbolje znali i navek ideju na slabe ludi, šteri radi se verēju. Veliju,

da su oni sigdi nutri v najvišesemi mesti se najbolje znaju i stem pomažeju samo nepriatel. Ran tak pomažeju nepriatel i oni ludi, šteri se te bedastoče verēju i dale pripovedaju.

Te lažni agenti očēju sebi placa napraviti, ako bi se ta nesreča pripetila, kaj bi prijatelj jakši bil, onda bi oni velki postali i znami gospodarili.

Takše ludi je treba od sebe vkraj odvrtuti i žandaram prek dati. Puntari nemaju mesta med nami. Naša vlada pošeno i z velkom brigom vodi našega naroda i navek da vun istinske glase, kakši su god, a nam je dužnost, da verjemo našim voditelam i da se vufamo v njih.

Drugipot dale.

Velka honvedska muštra s strelanjem

Na lepi, topel, sunčeni den smo se v tork zbudili, da su nam naši honvedi pokazali takšu paradu, de ga nikše šale ne. Na pustari Szent Rokus su napravili strelšče, kam su došli stari honvedi, regruti, si leventasi s Csáktornya i okolišnih sel i tam smo celo dopoldan gledali, kak su se muštrali v strelanju.

Vidli smo sako formunovo oružje, štero se v vezdašnjim taboru nuca, lehke i teske puške, mašinpške, mašinpštole, štuke za mine i granate hitati i vidli smo, kak se strela s tem oružjem. Črez 45 cm debelu zemlu su papernatu figuru tak prestrelili, kaj je zgladala kak sito. Strelali su i sake farbe raketelne šteri pota kažeju i daju signala. Naši stari soldati se to dobro poznaju.

Komandanti su nabrali koli sebe svoje dečke i dobro su njim restolnačili, kak se štero oružje nuca, kak se treba braniti, zatem pak su strelali. Regruti, osobito naši mladi leventasi su se vtekali, šteri bo bole znal tretiti v cil. Naši stari vitezi „öreg harcosok“ su samo široko gledali novo oružje, štero za minutu reznese dekungje i čuda njih su se legli k mašinpškam, da par pot strelju. Se zabada. Vitez je i onda vitez, da se dostara i ako bi nas domovina zvala, još bi si bili na mesti.

Moramo pofaliti i naše ženske! Čuda njih su se legle i strelale su. To su se čeri magyarskih vitezov i magyarskih materi i ako bi je pozvali za obranu naše domovine, se bi bile tam.

Potli strelanja su nas naši dobri honvedi pozvali malo na „menažu“ „komisni gulaš“ i „komisni kruh“ je bil za obed i jednako su se delji general, oficieri, soldati, leventasi i pozvani civilni gosti. Kak je dober bil obed, to se najbolje vidlo s toga, kaj smo se posod čuli reči: „Prosim išće malo“. Pravi taborski obed je bil, pod starinskom kapelom Svetoga Roka, v maloš šumiei grofa Festeticha, pod par sto let stariimi kostanji, bože sunce nam je svetilo i grelo nas; a v dolini nam je igrala soldačka muzika.

Pred obedom, punktom ob 12. vuri trobentali su „molitvu“ i s čuda pobožnih srca je išla pred nebeski tronuš naša narodna molitva „Vera Boža“.

Potli obeda smo čuli popevke magyarske, bunjevačke i rusinske, vidli smo lepe igre, dečki su se hitali, komedije delali, a i puce su nam popevale.

Potli toga smo na strelišču vidli jenu bitku i gledali smo, kak je treba nepriatela odvrtuti. Komandant je se to restolnačil. Granati su grmeli, puške pokale i na zadnje se moral nepriatelj nazaj potegnuti.

Bilo je lepo! Za jenu vuru smo pozabili, da ober nas vija strašen i krvavi taborski viher. Čuda smo vidli, čuda smo se navčili, vidimo s kakšom mokom nas braniju naši vitezi honvedi i navčili smo se, da je ljoš bole moramo poštvati i radi meti, kak do ve.

Sp

Povekšali su penziju taborskim invalidam i dovicam

Vlada je pod brojem 4760.1943 M. E. dala vun naredbu, po šteroj su, od novembra 1-ga, lepo povekšali penziju taborskim invalidam, dovicam i popilam.

Istina je, da su te penzije još januara 1-ga dosta povekšali, ali gledč na to, da su med tem i državnim i privatnim činovnikom povekšali plače i zato, kaj je ve se dražeše, su i soldačkim penzioneram povekšali penziju za 20%. Ovo povekšanje se tiče ne samo vezdašnjih invalidov i dovic, nego i onih s prvoga svetsvkoga tabora 1914–18 leta.

Pv ovoj naredbi prosti soldat či je invalid 100% (I. klas) dobi 160 P. na mesec, 75% invalid 72 p. na mesec, 50% invalid 36 p. a stari invalidi 25% (IV. klas) s prvoga svetsvkoga tabora 2 p. 40 f. na mesec, to dobiju sakoga pol leta. Ova invalidnost je tak mala, kaj njih komaj malo sprečavle v delu, ali vlada poštuje njihva zadoblena prava, pak je i njihovu penziju povekšala.

Pravi kaproli, ili takši invalidi, šteri su zvršili štiri srednje škole, či su 100% invalidi, onda dobiju 200 p. 75% invalidi 94 p. 50% invalidi 36 p. na mesec, a IV. klas tak, kak i prosti soldati.

Ran tak su povekšali penziju i invalidnim oficieram i namestnikam.

Soldačke i honvedske dovice, već po tom jeli je dovicam s prvoga svetsvkoga tabora, ih vezdašnjega, jeli su minule 55 let stare i da su zamoš išle, dobiju penziju od 18-120 pengö. Taborski popili noreju dobiti najdale 96 pengö. Roditeli, brati, či si sami nemreju kruha služiti i ako njih je pokojni drždžaval dobiju 24 p. slepi ekster 24 p. za slepoču na mesec. Se to bodo dobili prez sake prošnje službene.

Ze sem tem očē vlada pokazati, da se briga za naše honvede, njihove familije i za bošše familiarno življenje.

Gospodarstvo

Taljanske race i druga mladina

Pohodili smo Gyurancs Petra zvučenoga vrtlara v preparandiji, šteri tam vodi gospodarstvo, kajti smo čuli, da ima nekše novo formu race, čuda vekše i žmeške, kao za naše.

V dvoru smo našli jeno četrdeset rac i med njimi se gždavo špancera njihov japa, velki racak. Gyurancs Peter nam pripoveda, da je toga racaka i race beštelal z Rakeka, s Taljanske, kajti tam samo takše hasnovite race povaju. Vagali smo racaka, ima 4 kile 60 deki plemeni, a race plemene 3 kile, dok naše race imaju najdale 2 kile. Ove race zneseju 60 - 70 jejci, 6-7 deke teske. Da se raca znese, sama si napravi gnjezdu, de očē, nakli grabu skopa i s svojim perjem napuni. Sedi pet tjednov i potli sama vodi male racice, ali je moči jejci deti i pod dobru jaku kvočku, štera more tak dugu sedeti. Či ostavi kvočku, onda je treba fletno drugo deti, Raca saki 2-3 den sama zide doli jest, a racak stalno pazi na gnjezdu.

Male race tak jeju, kak i naše, samo menje, kajti se med tem furt paseju kak goske. Potli da su vekše treba njim i zrnje dati. Ove race jako rade imaju čistoču. Malo se kopleju, ali da zidu z vode vun, onda se svetiju, tak su čiste. Da odrasteju, onda je te race moči jako lahko šopati. Potrošji do 20 kil kuruze, ali onda ima i vagu. Racak do 6-7 kil, a raca do 5 kil.

Pitali smo Gyurancs Petra, da kak je to, letos je se posud čuda mladine doli došlo od kuge, a pri njem ne. Gyurancs nas je odpelal k kosišnjaku i kocu, de mladina spi, pokaže nam kak je se čisto i veli: najglavnše za mladinu, kak i za saku drugu živad je čistoča. Kuga se širi po gnoju, po travi, po hrani i tak se prenese na zdrava mladinu. Ako se de kuga pokaže, prvo je mladinu doli zapreti, kaj ne dojde skupa s stranskom, štera bi mogla kugu prenesti i v naš dvor, Či de štero mladince doli opadne, ne smeti čekati do večera, do jutra i ne v gnoj za kopati, nego mam v oženj žnjom i skuriti. Mrtvo mladince v gnoju dugo ne sprhne, tak dojde z gnojom napole, de fitci pobiraju i tak i fitci reznosiju kugu po gmajaj i dvoraj. Betežna mladina se skup pase s zdravom i tak prenese na nju betega. Treba je kosišnjake i koce saki tjeden dobro zasnajiti, višepot z vapnom pobeliti, v vapno malo karbola nutri dati, onda nabo kuge. Čista i dobro hranjena mladina nabo tak lahko betežala. To nam je dal za navuk Gyurancs Peter vrtlar. On je zvršil gospodarsku školu i na njegovom celom gospodarstvu se to vidi.

Ve bo i prinav s Csáktornya zimska gospodarska škola. Naši gospodarci, prem mlad, naj se daju, čim više njih zapisati v to školu, bodo se navčili čuda hasnovitih stvari.

Još tulko očēmo reči, da na prtuletje bo moči kupiti jejci pre Gyurancs Petru od tih novo formu rac.

Kaj bo s kožami one marhe, štere doli dojdju.

Do ve smo med našimi gospodari višepot čuli, kaj bo s kožami one marhe, štera doli dojde, kajti do ve nesu dali dozvolu, da bi se te kože včimle za domači kraj. Ve je žišla naredba ministeriuma, da kancelarija za potrošnju materiala (Anyaghivatal), more dati dozvolu, da se koža doli dođe marhe, ali samo konjske i govedske moreju včiniti dati za domači barat.

Za kože prisilno zaklane marhe (kényszer-vágás), onda za kože takše mlade marhe, štere su tak tenke, da ne valaju za mašinske remene i konjske hamote napraviti, ne moči dozvolu dobiti.

Što ima takšu kožu, mora pismeno molbenicu poslati na Anyaghivatal i mora kcoj deti občinsku svedočbu, da je ta koža gazdinoga živinčeta, štero je doli došlo i svedočbu, da živinče neje melo kakšega hudoga betega, šteri se dale vleče.

Zvun toga Anyaghivatal da dozvolu za poplate delati, kulko je treba, ali samo s kože v privatnoj hiži zaklanih svinj. I tu je treba dokazati, da je gazda ne bil dužen nutri dati svinsku kožu. Za birkinie i kozine kože ne moči engedélya za včiniti dati dobiti niti onda, ako se živinče zaklajo za privatni barat.

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Flók: Baumsteiger üzletében

Horthy Miklós tér 9.

KAJ JE NOVOGA?

— **Novi vitezi Zalavarmegyije.** Matyus Ferec i Rédey Istvána m. k. honvédske zászlose (zastavnik) su za junačke njihove službe za vredne našli, da je gori zemeju v Vitezki Red. Obedva već su položili vitezku prisegu pred kapitanom Vitezke Stolice v Zalaegerszegu. Z velkom ljubavi i rodolubnim veseljem pozdravljamo naše nove viteze.

— **Občina Viziszentgyörgy je nabrala jabuke za ranjene honvede.** Stanovniki občine Viziszentgyörgy, verni svojoj mađarskoj domovini i navek spravleni za alduvanje, su kak i lani, tak i letos, prvi bili, da pokažuju ljubav za naše vitezke honvede. Prem, da je letos slabo bilo z jabukami, naši občinari Viziszentgyörgy, su ipak skup nabrali za dvoja kola zebrañih jabuk, koli deset metercenotov i poslali su je doli Pajdaškoj Službi Črlenoga Kriza, de su je mam spakovali i poslali v Szombathely v honvedski špital za ranjene i betežne honvede. Te plemeniti dar naj služu za peldu sakomu, najpreviši su naši vitezki honved!

— **Povećali su porcije za kruh i melu.** Kulko ga bilo zrnja v orsagu na početku gospodarskoga leta, to je bilo moćoče, da je vlada povećala juliša 1-ga porcije za kruh, a septembra 1-ga pak porcije za melu. Ve da je minulo prvo vreme za nutri davati krušnoga zrnja i vidi se kaj je nutri došlo, je došla moćočnost, da vlada kruhove porcije pak povećala.

Od 1943. novembra 1-ga je kruhova porcija po celok orsagu na mesto dovezdašnjih 20 deki, povećana na 25 deki. Oni, šteri na mesto kruha dobiju melu za kruh, dobiju saki mesec za saku peršonu 5 kil krušne mele.

— **Pak je moći soldatam pošilati tople oprave.** Kak smo zazvedili honvedam i delavcam na taborišču je pak moći pošilati zimsku toplu opravu i veša.

1. Sakoj peršoni moći poslati jenoga pakleca, najdale do 10 kil.

2. Pošilati je moći od oktobra 25-ga do novembra 6-ga, pre sakoj pošti pred poldan do 13. vure.

3. V paklecaj je smeti poslati samo toplu opravu i veša, bundaste podstave, tople robače, gaće, prusleke, svetere, štomte obujke i druge takše spodobne stvari, pak termeslaše za greti. Liste i druge stvari ne smeti v paklece deti.

4. Obležalo za paklec sme biti samo vreće ili platno. Paklece je treba odprte nesti na poštu tam je bodo kontrolerali i onda je moći skup zašiti. Plaća se po ceni taborske pošte.

Ostro opomeneju sakoga, da je pakleca treba dobro spakovati i dobro napisati adresu. V paklec je treba deti još jenoga adresu i cedulu, na šteroj je se napisano, kaj se pošila. Za pošilanje ne treba nikše dozvole prositi.

Delavcam je treba pošilati samo onim, šteri su broja taborske pošte već dimo napisali.

— **Zbog širenja lažnih glasov odsodjeni krčmar.** Majerics György 53 leta star, s Kedveshegya negda Krčmar v Csáktornya je pred par meseci po honvedskom sodu v Szombathelyu bil odsodjen na dve leti rešta zato, kaj je delal proti države. Da je sod postal kreposten, odtilrali su ga v velki rešt v Vác, da tam odsluži svojega štrofa. Ve pak se proti Majericsu v Nagykanizsi pred sodbenim stolom podigla tožba zbog širenja lažnih glasov, kaj je, kak tožba državnoga tožitelja veli, učinil stem, kaj je v Csáktornya, v Stingl Ferencovim štacunu govoril. Majerics je tajil svoje grehe, ali Stingl Ferenc i njegov po-

moćnik su krivnju posvedočili i tak je sod Majerics György preglasil za krivoga i odsodil ga na mesec dni rešta. Negdašnjega krčmara v Csáktornya, su v reštantskoj opravi s prvim cućom nazaj odtirali v Vác.

— **Nesrečen megyimurski imenden pred sodbenim stolom.** Išč v aprilu mesecu ovoga leta se prapetilo, kaj je Soltics György gospodar v Damasa služil svojega imendeva, nato su bili pozvani više njegvi prijatelji i poznanici, med njimi i Petracz József. Da je Petracz došel k hiži, već su fest mulatovali. Kak je Petracz stal v dvor, videl je, kaj su se v kmici Novak József i Hegedüs József pijani posvadili i da je Hegedüs količa zdigel na Novaka. Petracz njih je štel pomiriti kukol je kuliča Hegedüsü z rok, ali med tem je i vudril s kuličom. Na nesreču je vtegnul Novak Janosa tak trefili na glavi, kaj se mu čonta potrla. Novak je još nekak moćel dimo dojti, ali drugi den je od teške rane hmrl. Petracza su zandari prijeli i odtirali v Nagykanizsu v rešt zbog klanja. Ove dneve je bil sod zbog toga greha. Petracz je priznal, da je s kuličom vudril, ali brani se stem, da je bil pijan i nezna, kam je vudril. Preslušali su više svedokov, ali kajti glavni svedok neje došel, bo se držal novi sod.

NA ZNANJE

Čast mi je na glas dati poštuvanim stanovnikam varaša Csáktornya i okolišnih mesta, da sam v Hitler Adolf ulici, broj 26, poleg narodne škole, (v lokalu, de je bila predi gospa Zrinyi, Krall Angela) odprl

higiensku barbersku oficinu

de poslužim gospodu, a zvučeni sem lasi rezati i gospem.

Za solidnost mojega posla svedoči mi moje delo črez više let pre gosponu vitěz Bors Mátyásu.

Preporučam se najtopleše i prosim gospodu i gospe, naj me kak najdale podpiraju.

Z velkim poštuvanjem

Gulobics Károly
barberski mešter

Csáktornya
Hitler Adolf u. 26

Poglavarstvo velke općine Csáktornya

Broj 228/1943.

STVAR: Davanje mleka na cedule

Na znanje

Po naredbi centrale za potrošnju mleka (Tej és Tejtermék Forgalmi Központ) je i poglavarstvo občine Csáktornya odredilo, da se od oktobra 1-ga mleko davle samo na cedule.

Po naredbi ministeriuma broj 106.100.943. K. M. samo ove peršone imaju pravo na mleko:

a) žene štere dete čekaju, od štrtoga meseca, kak nosiju do poroda.

b) mala deca do zadnjega onoga leta, da spuniju tretje leto svojega življenja.

c) veća deca oe tretjega leta do zadnjega onoga leta, da spuniju štirnajsto leto svojega življenja.

d) betežniki, šteri nemreju prez mleka biti, onda 70 let stari i još stareši ljudi.

Cedule za mleko samo ovi moreju dobiti.

Ov novi red mleka znači to, da mleko, štero se k hiži nosi, rečuna se v jedinice v gazdinski knjigi kravskoga gospodara samo onda, ako se mleko davle takšemu gazdi, šteri od kancelarije za obskrbu svedoču ima.

Matere i betežniki, šteri imaju pravo na mleko, moraju to dokazati s svedočbom službenoga ili občinskoga doktora.

Matere i mala deca moreju dobiti na den 7 deci, a veća deca i betežniki 3 deci mleka.

Zbog sega toga poglavarstvo pozivlje stanovnike, to je dne, šteri imaju pravo na mleko, da naj si do kraja ovoga meseca za sigurno nutri daju svoje prošnje za mleko. Stamparije se dobiju v občinskoj kancelariji za obskrbu, ili pre odredjenim malim trgovcu. Zvun toga žene, štere dete nosiju i betežniki naj si još i doktorsku svedoču čim predi preskrbiju.

Dok se bodo razdelile cedule za mleko, saki si more mleko tam preskrbeti, de je do ve dobil.

Gospodari, šteri mleko povaju naj si dobro zapametiju, da od vremena, da bodo za mleko cedule, ono mleko, štero se k hižam nosi, bo se samo onda zelo v rečun nutri davanja, ako to prodaju takšoj peršoni, štera ima cedule za mleko. Kaj se mleka nutri da v mlekaru O. M. T. K. ono se bo navek v rečun zelo v dužnost nutri davanja.

Csáktornya, 1943. oktobra 10-ga.

POGLAVARSTVO.

Spravljajte jabučne koščice! Za kilu se plati ne 25, nego 40 pengő. Saki naj spravlja! Deački koš purgarske škole zeme prek!

Pošta vurednika: Nepoznati x. y. Što ne i svoje lice pokazati, naj ne piše v novine. Saki pošten človek je odgovoren za svoje delo. Popevke nesu prehude, ali prez podpisa ideju v koš.

Izléses nyomtatványok

gyorsan és pontosan

K É S Z Ū L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Sertészetésre kiváló savó az O. M. T. K. nál literenkint 2 filléret kaphato.

Žensku za dvoritit iščem. Pitati v vuredništvu.

Zemem dečka z bolše hiže za inuša. Pitati: Gulobics Károly, barberski mešter Csáktornya Hitler Adolf ulica 26.

Šolca sam zgubil od Szentilona do Felsőpusztala, prosim prek dati v vuredništvu dobi tringkelta.

Za svinje hraniti jako dobra sirotka se dobi v mlekari (Vajdova hiža) liter za 2 fillere.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó

Felelős kiadó és lapfajdos: Pecsnornik Ottó

Nyomda: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya

Helyesírási táblázat: Székessy Antal.